

November

11. Márton napja! eddig a libáknak volt nagykelendőségük, ma a ludaké az — elsőség.
12. A ludesontok az idén(y)re nem mutatnak havat, hanem annál több sárt és iszapot, különösen a politikai megtánczoltatásra.
13. Kandi Klárinak új keresztneve másodizben kiadatik.
14. A keresztelésnél „szappan Panni“ nevet nyer, mert szegediesen szappanoz.
15. Az anyátlan könyvi kivonatot kikiadja — Bolond Miska.

Kandi Klári

Hölgy-éleczlap.

Jelszó : Tisztelet a nőknek !

November

16. Alighogy a keresztelés végbe ment, máris aráról (Én az aráról. Szerk.) gondoskodnak.
17. Denevér és a Buzogány szerelmi végsőhajtásaik sub rosa.
18. A násznagy B. Miska a Buzogánynyal jegyzi el.
19. Denevér és a Pecsovics vőféli szerepet nyernének, ha élének, az országszerte híres nászvendégségen.
20. Fényes dalidó! a nőemancipáció bajnokai- és bajnoknőinek testvéries ölelkezése.

Előfizetési ár :

Postán bérmentve, Pesten és Nagy-Kanizsán házhoz küldve
Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 15 kr.

A lap szellemi és anyagi részét illető küldemények, u. m. előfizetési-pénzek, hirdetések, levelek, kéziratok bérmentesen Nagy-Kanizsán a szerkesztő- s kiadó-hivatalba, Pesten Rákosi Lászlóhoz (Köztelek, üllői ut 12. sz.) intézendők. — Előfizethetni ezenkívül minden k. postahivatalnál és hiteles könyvkereskedésekben.

Megjelenik :

Havonkint háromszor
1-, 10- és 20-ik
napján.

KANDI KLÁRI

az első magyar hölgy-éleczlaphoz.

— Variatio. —

Ki vagy oh hölgy, ki ekként irni tudsz?!
Ki adta ez érzést, e nyelvet neked?
Mi tündér szötte képzeltéid,
Melyik csillagból jött le szellemed?!
Felsőbb kezek vezérlik tolladat:
Mefogja a lelket minden szavad.

Tiszta fényben ragyogó drágagyöngy,
Itt-ott egyegy elszórt gyémánt darab;
Melyre most hold, majd villámfénye süt,
S varázsa a szivbe mélyen ragad:
Igy tűnnek fel csodásan soraid,
Megigéz mindenik s elandalít.

Vándor-angyal vagy, és nem földi lény;
Jöttél: ujra hogy megváltsd elnyomott nemed;
Azért nyertél az égtől szavakat,
Hogy uralkodjál a lelkek felett;
S csalódva szived meg azért szakad:
Hogy vértanuként, szent legyen szavad.

A társaság, ez a vén épület,
Min a középkor pókhálója leng,
Elsötétült már s fojtó gőze van;
Jobb lét után a sziv oly rég eseng!
Más törvény lép a férfi s nő közé:
A természet s az igaz Istené.

Tisztelve lesz a nők önérzete,
Kényszer miatt a sziv meg nem szakad;
Szerelem fonja vak érdek helyett
Az élethosszig tartó láncokat:
A testvérlelkek egymást föllelik,
A rozsdából a föld kivetkezik.

A természet s az Isten szól
Ajkidról, oh hölgy, oly elragadón:
Nemed szent jogát vágyasz kiküzdeni
Mint sértett szellem, mint jós-hatalom.
Mi sújtja, vérzi egész nemedet:
Szivedben azt egymagad érezed.

Írj tovább kedves Klárink, tedd küldetésedet,
Mint aranyméhek, gondolataid,
Röpködjék be gyakorta a hazát;
Hallasd velünk búbajos szavaid. —
S mert boldogság szivednek nem jutott:
Dicsugár koszorúzza homlokod.

M. LAURA.

Házassági grammatica.

Midőn a grammaticát tanulja a deák, már a nyelvet ismernie kell. Nekünk nőknek grammatikába nem volt soha sem szabad járni, innen nem következnek az, hogy hát a nyelvet nem ismernénk, hej dehogyan nem! őszintén bevallva néha — ott a hol kell — nagyon is ismertjük. Aztán mi deáknak nem is tanulhattunk, mi nek is? egy nyelven is eleget beszélhetni. A többnyelvűség csak a tudósoknak való.

De menjünk a dologra.

A házasságban találjuk mi az iskolainál kedvesebb grammaticát, erről akarok értekezni, melyet a szerkesztő engedelmével székfoglalóul szeretném vétetni, nem azért ugyan, mert némely tudós társasági tag csak is székfoglaló értekezést ír, s aztán nagy sokáig semmit, míg végre dicsőülési emlékbeszédet tartanak felette, és én is így járnék, hanem jelölöm annak, hogy látszattassam, miszerint nemcsak a főzőkanál forgatásához értünk.

A grammatica alapja a betű s ez a magyar nyelvben a magyar tudós magyar társaság külön használatára irt magyar helyesírás szerint 38 van; a házassági grammaticában, oh jó! sokkal több fedezhető fel!

A betűk hosszúak és rövidek, tagadhatlan, hogy a házassági grammatikai betűk is vagy hosszúak, vagy rövidek, ha hosszúak, unalmasak is és rajta az ékezet hosszú sohajtásokból áll.

Magánhangzó betű a házasságban gyéren van, de annál több az életben; mássalhangzó, egyszerű és összetett, elég találhatik ugyan, de nem a meglegedés színvonalán.

Vannak a nyelvtanban írási jelek: és pedig először is a hiányjel, mely kihagyott betű vagy szótag helyébe tétetik, — hasonló az oly családi élethez: honét a boldogságnak legfőbb értéke — a meglegedés elköltözött; ellenkező a kötjel, mely a nő és férj önérzete, cselekedet- és gondolkodásban alhatatossága által mindkettő irányeszmejének vezérfonalát egybeköti — a közös boldogsághoz.

A hiányjelt kivétel nélkül a férj írja, a kötjelet pedig a pap, minél több hiányjel tapasztalható, annál kevesebb a kötjel eszközlése.

A legnagyobb hiányjelek egyikét Kandi Klári kívánja betölteni, — de a kötjelek — a prænumeránsok kedves és bájos vonásai még igen kicsinyek.

Vessző valamire való házasságban nem használtatik, de annál inkább a bot, melyre a férfiak oly örömmel támaszkodnak, — mi is szeretnénk támaszkodni, jaj de mikor csupa felkiáltó és kérdőjel vesz körül bennünket, ezek pedig vagy magasak, vagy görbék s mi sugártermetűek s kicsinyek vagyunk. Mondják: hogy némely házasságban a gyermekek a vesszők, melyekkel a boldog pár megverettetik, vagy pardon! megáldatik.

Pontos vessző a boldogemlékezetű Bach korszakból maradt reánk, midőn a kalucsni, köcsögalap, paraplé s kétszárnyu frakk képezék a vesszőt s jó előre a — pincslí. A nagy városok utcáin csupa pontos vesszőket szemlélt az ember, sok magyar zárjelt alkalmazott ellenében ajtaja elé, de nagyon sok pecsovics, gesindl pedig idéző jelt.

Pont! oh áldott légy, ki ezt feltaláltad, jaj beh sokszor alkalmaztatol nem csak egyesivel, de sokasítva is, és a titkos és nem titkos gondolatok boldog helyetese vagy. Pont a nyelvtanban a mondat végén iratik, a házasságban legtöbbszörre elől iratik, amennyiben a férjek mézes beszédje véget ér.

Ezután következnek a nagy kezdő betűk, a nyelvtanban úgy mint a házassági életben egyaránt.

Vers elején p. Arany álmak! Keserű élmény! Fájó emlékezet! Legtöbbszörre pedig akkor szoktuk mi nők használni, midőn a távozó ifju, kincskeresési csaló-

dásiból kiábrándulva, utószor susogja: Isten veled! — örökre!

Kis betűvel feltűnően sokszor és sokat irunk.

Következik a szóragozás.

E cikkhez sorozandók: a személy-, hely- és különféle ragok; nagyon egyöntetű e sorozat is a házassági grammaticával, amennyiben mindkettőnél elvitázhatlan főkellék: — a rag; s ha itt a czélzatos mély hangot vesszük csupán — a behatástól kezdve a veszteglőig, sok szenvedés, még több fordításra bukkanunk, midőn aztán azt a bizonyos ragot tőlünk eltávolíthatni, — illetőleg tőle menekülni összedőlő kártyavárunk int.

(Folytatása következik.)

Mi sem tetszik a világnak . . .

Mi sem tetszik a világnak,
Bármit tegyünk is, mi, nők,
S ép azok, kik ránk beszélnek,
Nem tudják, hogy ők minők.

Igy, míg gyenge rózsakorom
Tavaszában virultam,
Azt mondták: már férjhez vágy, ez,
Ily ifjudan, oktalan!

Később, ha egy tisztviselő
Jött kezemért esdeni,
Azt mondták: hm, jó is lenne
Nagy asszonynak tetszeni!

Még később egy iparosnak
Lőn irántam hajlama:
Azt mondták: no, szép egy „partie,”
Mesterember hahaha!

Még ennél is később, midőn
Senki sem jött, akkoron
Neveztek: nézd, — mondák, — a szép
Félszázados hajadon!

Mi sem tetszik a világnak,
Bármit tegyünk is, mi, nők,
S ép azok, kik ránk beszélnek,
Nem tudják, hogy ők minők . . .

ANTONIA.

Levelezés.

Eger, őszutó 6-án 1868.

Kedves Klári néni!

A természet azon tulajdonságokat, melyek az embert emberré teszik, a nemi különbségei tekintet nélkül ruházza az egész emberiségre; és mégis a tapasztalás azt bizonyítja, hogy mi nők, a testileg erősebb férfinen által emberi jogaink nagyobb részétől megfosztva és majdnem eszközöz alacsonyítva vagyunk. Évezredek zsarnokságának jégfuvalma elszibbasztotta sziveinkben a jogérzetet. Ön az első, ki e haza nőinek azt kiáltá: „ébredjete!”; s kitűzé a zászlót, melyre e szók irvák: „szabadságot és emberi jogokat a nőknek!” — Az ügy melyért sikra szállt, magasztos; mert czélja kenyeret adni a szegény nők kezébe, támaszt adni a védteleneknek, hogy biztosabban haladhassanak az élet ingoványos és szírtes

utjain. Csak hangoztassa hát ébresztő szavát; mert minél több kebel viszhangozandja, annál lejjebb omlik a jogainkat elkülönítő kasztrendszer Jerikófala! Menjen a zászlóval előre, s minden felvilágosult nő követni fogja! A siker bizonyos, mert szövetségünk a hatalmas korszellem. Majd meg fog érteni minket a férfivilág is, és átlátandja, hogy nem méltányos: miszerint nekünk csak a szenvedés és türes legyen osztályrészünk s a jogokból csak a szolgaság joga!

Nemde furesának tetsző kifejezés ez: „szolgaság joga”? Pedig úgy van; jogunk van férjhez menni s egyéb semmi. Neveltetésünk már gyermek korunktól kezdve oly irányu, mely a szabad szellemet nem engedni kifejldni: a tudományok éleztéből ki vagyunk zárva, hatáskörünk a lehető legkisebb térre van szorítva: csoda-e hát, ha ily mostoha körülmények közt a nő nem emelkedhetik emberi méltóságának teljes tudatára.

Jól tudom én, hogy ez eszme sok férfinál ellenzésre talál, de ne csodálkozzunk ezen; mert ez eszme nagy, s nem fér el a kis elmékben. Sokan a guny és ellentételek magvait szórják szerte, hogy nekünk árthassanak, de ezektől ne rettenjünk meg, mert a felburjázott bogácsokon csak ők és hasonlók rágódnak. Csak a lelki szegények ohajtják a mi további szolgaságunkat; mert félnek, hogy felszabadulásunk után, előttünk elvesztik értéküket. Ők csak a por fölött repdesnek Ikarus szárnyaikkal, s nem mernek a magasba emelkedni, mert félnek, hogy a felvilágosodás napja leolvasztaná szárnyaikról a viaszt, s ők a mindennapiság tengerébe hullának. De a valódi férfi, a lelkileg is erős örvendeni fog törekvésünk sikerének, s célunk elérésében, hol utunk meredekebb — segédkezet nyujtand. Ez az én vélekedésem és még sok más nő is Egerben. Egyébiránt nagyon üdvösnek találnám ügyünkre nézve, ha hozzám hasonlóan más nők is tollat ragadva társas életünket női szempontból tekintve egymással megismertetnők. Legalább én föltettem magamban, hogy Klárinénit, ha szívesen fogadja alkalmilag tudósítandom társaséletünk főbb mozzanatairól. *)

Jelenlegi állapotunk kielégítőnek mondható amenyiben életünk változatos. A helybeli ezred tisztai kara hetenkint egyszer táncmulatságot (Kränzchen-t) rendez, melyeken a tánczokat megelőzőleg a katonai zenekar több jeles concert darabot szokott játszani. Városunk fiatalságáról nem sok dicséretet mondhatok, szellemdus, jó mulattató közöttük olyan ritka, mint a fehér-Lónyay-péncz. No de ez nem ujság; mert a fiatal ember diák korában el lévén tiltva a nyilvános mulatságokbani részvételtől, nincs alkalmja magát a társalgásban finomítani, s ha később mint jogász egy társas körben föllép, olyan mint a fabáb; eltánczolja a tánczolandókat, — hanem táncz után a sarokba húzódik. (Elismerés a kivételeknek!) S bár szeméből látni, hogy szíve őt hozzánk leányokhoz vonzaná, — szegényt nyelve a sarokban kötvé tartja. Az az egy jó a fiatalságban, hogy városunkban nem dühöng a pantallón-kór, s így közte minél kevesebb a „sybarita váz.“

E hó elsején műkedvelő szini előadás volt a jogászsegélyző egylet részére, mely alkalommal a „Mama“ című vigjátékot adták. A férfi szereplők tühretön, de a nők elvitázhatatlanul jól játszottak. Az előadást táncmulatság követte. Az egészre az a megjegyzésem, hogy az érdekelt fiatalság több figyelmet tanusíthatott volna mind a szereplő nők, mind a tánczoló közönség irányában.

ARIADNE.

*) Szívélyes készséggel üdvözlöm Eger széplelkű szép hölgyeit, midőn e lap célját oly melegen átérezik. Vajha Eger nemes hölgyeit édes hazánk minden részében követnék! Szerk.

Családi jelenet.

Orvos : Magam hoztam haza az orvosságot édesem.

Nő : férjem uram igen előékeny, a keserűségeket mindenféle alakban adja nekem.

Kis leány : Jaj beh escese, adja nekem papa.

Orvos : Te gyenge vagy hozzá, kis lányom.

Fiu : Hát nekem papa mit hozott? én erős vagyok, elbirom.

Orvos : Te néked fiam az én szerepemet adom.

Fiu : Jaj, hát én is hozzak orvosságot anyámnak, hiszen nem beteg, csak akkor az, ha itthonn vagy. —

Villanykák

a műveltség mai kódón áttörve.

— Tud Nagysád papagálya okosat is beszélni?
— Mindenesetre többet mint ön — felelt a hölgy kiállhatatlan udvarlójának — különben nem tartanám.

— Mért nem neveztetnek a nőtlen ifjak is eladóknak, mint a lányok.

— Mert nem sokat érnek.

Galambposta.

— I. J. Ó-Becse. A reclamált számát azonnal megküldöttük s a nevet kijavítottuk. Üdvözljük.

— Sz. N. Kaposvár. A szives baráti kézzorítást édes örömmel viszonzom. Lapom iránti nemes hajlamát igen köszönöm.

— H. D. Kecskemét. Becses ígéretere számolunk. Szives üdvözet!

— O. E. Debreczen. Ujabb küldeményét a jelen irmodorban nem adhatjuk. Hölgyközönségünk iránti tiszteletünk komolyan tiltja.

— N. A. Pécs. Zászlónk alá történt csatlakozását örömmel üdvözljük.

— L. E. Pest. Az ígélet teljesítése soká késik. Zirzabella Nagysámmal megfeledtél rólunk?

HIRDETÉSEK.

„Halljuk a szép szót!” „Rajta fiuk, vigadjunk!”

(2—6,4)

Megjelent és minden hazai könyvkereskedésben kapható:

„Halljuk a szép szót!”

című magyar felköszöntő (toast) könyv, mely kötött és kötetlen mindennemű felköszöntést tartalmazván, díszes kiállítása és tömött tartalma, ugy hasznos és mulattató voltánál fogva az ifjuság figyelmébe különösen ajánlható. — A 150 lapra terjedő és 145 többnyire eredeti felköszöntést tartalmazó színes keménykötésű könyvnek ára 1 ft.

Továbbá megjelent

a dalkedvelő ifjuságnak különösen ajánlható

„RAJTA FIUK, VIGADJUNK!”

közkezdességű dalkönyv második javított és tetemesen bővített kiadása.

E nagy szorgalommal összeállított mű közel 1000 válogatott dalt tartalmaz, és színes borítéku; esinos kiállításánál fogva is kitünő, mondhatni: egyetlen a maga remében. Az első kiállítás 2000 példánya igen rövid idő alatt elkelt, mi eléggé tanúsítja, hogy méltó figyelmet érdemel. Ára az 530 lapra terjedő s díszesen k állított zsebkönyvnek 1.20 kr., dus aranynyomás- és aranszegélylyel 1.80 kr.

Végre ugyanott megjelent

LENORMAND,

a híres cigánynő igazmondó vetőkártyája

32 színezett kártyával, magyar aláírással és szöveggel. — Ára 50 kr.

Mind a három Nagy-Kanizsán, Wajdits József könyvkereskedésében egyszerű véve, valamint utánvétellel együtt rendelve 2 ft 50 kr., és 10 példány után egy tiszteletpéldánnyal is szolgálok.

Minden postai utánvét mellett a megrendelő szíveskedjék bérmentes levélben az említett összeg egy harmadát mellékelni.

Épen most jelent meg nálam legujabb és legfinomabb kelmetár.

DANIELISZ JÁNOS

női szabó mester

Pesten magyar-utca 5-ik sz. alatt a hatvani utcától 2. ház,
ajánlja a t. cz. hölgy közönségnek ujonnan berendezett

DIVAT-TERMÉT.

az őszi és téli idényre a legujabb divat szerinti elkészítésekkel
következő árjegyzékkel; u. m.:

Egy utczai rövid ruha gyapjuszövetből	12—18	frtig.
” ruha Alexandra	18—22	”
” ” Smirna szövetből	20—24	”
” ” Hellas a soie szövetből	22—26	”
” ” Avalon Risch	23—28	”
” ” Velour a soie	24—29	”
” ” Velour a soie selyemszövéssel	26—35	”
” ” Jilkmohair szövetből	29—40	”
” ” Fullár és könnyü Nultusar selyemből	35—45	”
” ” Bármily színü selyemből	46—100	”
” ” Ripsz selyemből	65—120	”
Egy felöltő posztóból	10—25	”
” finomabb felöltő szinte posztóból	27—60	”
” felöltő, guba vagy boglyas bármily színü szövetből	18—70	”
” selyembársony felöltő díszesen kiállítva	40—80	”

Nemkülönb minden néven nevezendő női öltönyök, az illető parancsa szerint díszesen elkészítve jutányos ár mellett a szükség esetében 8 óra alatt elkészítetnek.

Kelmék nélküli készítéseket is igen jutányosan számítok fel, s végre derekas ruhák csakis megrendelés útján készítettetnek, — vidéki tisztelt hölgyek kívánságára szövetmintákkal a szín meghatározásával posta útján rögtön szolgálhatok.

A vidéki megrendeléseknél a derék és szoknya eleje és hossza megküldését kérem.

Bátor vagyok üzletemet a t. cz. hölgy-közönségnek kegyes pártfogásába azon kéréssel ajánlani, miszerint becses megrendeléseikkel a jövőben is szerencsétlen szíveskedjenek.

(5—6.4)

Figyelmeztetés

minden korbellek, de leginkább az öregkorban élőkhez.

Alulirotnak az orvostéreni hosszash buvárkodás után sikerülvén, olyan biztosan ható gyógyszert feltalálni, mely a tüdőguta, tüdőhurut, mellhörgés mellégés és ragacos flegma fel nem köhögése esetében, különösen azonban az öregeknél, kik leginkább tavasszal és őszszel szoktak kitéve lenni, a tüdőguta, tüdőszélhűdésnek (Schleimschlag) sikerrel használható, s a hectikárai hajlamot s eltávolítja.

Bátorkodom a n. é. közönséget erre figyelmeztetni, hogy az említett gyógyszer könnyebb használat végett (pílula, labdac), alakban készítem, melyből 100 db üvegeben, saját pecséttemmel lepecsételve s használati utasítással ellátva, nálam **Debreczenben** (lakásom váradteza 2131. szám a.), ugyancsak itt helyben **Telegdy K. Lajos** könyvkereskedésében és **dr. Rotschnek V. Emil** gyógyszerárában kapható, sőt utófizetés mellett is megrendelhető. Ára egy üvegesének vagy 100 dbnak 3 ft. o. é.

Írásbe i megkeresésre egyéb bajokban is orvosi tanácsommal szívesen szolgállok. — Debreczen, május 15. 1868.

Lakásom szeptemb. 1-től kezdve szentanna-utcán a kuttal szemben a Keeskés-féle házban.

Ócsváry Ede.

orvos Debreczenben, a m. k. term. (6—4) tud. társulat r. tagja.

Nagy hangverseny

S. Weiser hangverseny-vállalkozó vezetése alatt fog tartatni.

Kedden, f. évi dec. hó 1-én esti fél 8 órakor

„ZÖLDFÁ” vend. nagytermében,

Castri Paulina,

a párisi olasz opera primadonnája

Hölczel Guszt, Graf Wilm., Pollák D.

első rangu művészek

fognak ez estén közreműködni.

HELYEK ÁRA :

Körszék 1 ft 50 kr. Zártszék 1 ft 20 kr. Bementi díj a terembe 70 kr. Karzat 40 kr.

A vállalkozó számítván a nagy közönségre, a helyek árait a lehető legolcsóbbra tette.

Jegyek kaphatók : naponkint Wajdits József könyv-, mű-, hangjegy- és rajzszerekereskedésben. (9—*)